

Plannen voor een nieuw Centrum voor Duinonderzoek

Het aantal bedreigingen van de natuurwaarden in de Nederlandse duinen neemt eerder toe dan af. In veel gevallen gaat het bovendien niet om het verlies van een stukje duin, maar om een grootschalige beïnvloeding van de oecologische processen die de voor het duingebied kenmerkende levensgemeenschappen in stand houden. Voorbeelden zijn onder meer het al sinds vele jaren verplichte rigoureuze tegengaan van verstuiwingen, waardoor verjonging niet meer kan optreden, het soms ongefundeerde faunabeheer, de invloeden op de bodem als gevolg van verzuring en verrijking met voedingsstoffen en ook de veranderingen in het hydrologische milieu en ontsluitingen voor recreatie. Daarnaast begint er steeds duidelijker behoefte te bestaan aan inzicht in de mogelijkheden tot herstel na ingrepen in het ecosysteem, zoals bij verandering van de exploitatie als waterwingebied en bij het opruimen van de aangeplante naaldbossen en omvorming daarvan in natuurlijk duinbos.

Zowel voor de (politieke) besluitvorming als voor het beheer van de duinen is oecologische informatie over de invloed van bovengenoemde zaken op het duinoecosysteem onmisbaar. Hoewel diverse instituten zich in en met het duin hebben bezig gehouden (en nog bezighouden), is die op beheer en toepassing gerichte informatie maar zeer ten dele aanwezig. Bovendien valt een duidelijke achteruitgang in het onderzoekspotentieel waar te nemen (Rapport Van Dijk (CML), in druk). Een en ander is aanleiding geweest voor een kleine groep betrokkenen uit de natuurbescherming (Stichting Duinbehoud), de waterleidingwereld (D.W.L.) en het wetenschappelijk onderzoek (CML en Vakgroep Populatiebiologie van de R.U. Leiden) het initiatief te nemen voor een voorstel tot oprichting van een centrum voor duinonderzoek. In dit voorstel wordt als doelstelling geformuleerd: het verrichten van direct op toepassing gericht duinonderzoek ten dienste van natuurbeheer, -behoud en -ontwikkeling, mede in relatie tot andere maatschappelijke functies en van beheersondersteunend fundamenteel onderzoek.

Dit centrum zou moeten bestaan uit een kleine vaste staf (gedacht wordt aan 5 à 6 medewerkers), waarnaast onderzoekers op

contractbasis zouden moeten worden aangesteld. Als opdrachtgevers en financierende instanties wordt gedacht aan alle organisaties met belangen in duingebieden. Als locatie wordt het huidige biologisch station "Weevers' Duin" voorgesteld, dat vanwege reorganisatie van de instituten van de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen hoogstwaarschijnlijk wordt opgeheven. Een commissie, bestaande uit afgevaardigden van diverse organisaties op het gebied van natuurbescherming en beheer, wa-

terwinning, milieukunde, (landschaps-)oecologie en fysische geografie, bereidt momenteel de oprichting van het centrum voor. Prof. dr. D.J. Kuenen is bereid gevonden het voorzitterschap op zich te nemen.

Nadere informatie kan worden verkregen bij dr. E. van der Meijden, Vakgroep Populatiebiologie R.U.L., Postbus 9516, 2300 RA Leiden. Tel. 071-148333 toestel 7819.

E. VAN DER MEIJDEN

Milieu-informatie

Deze zomer is de Centrale Ingang Milieu Informatie (CIMI) van start gegaan. Het doel van CIMI is om informatie op milieugebied beter toegankelijk te maken.

CIMI wordt ontwikkeld door een projectgroep onder verantwoordelijkheid van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne. Projectleider is dr. A. Adriaanse, gebouw Damsigt, kamer Da 506, Nieuwe Havenstraat 6 te Voorburg, telefoon 070-694251. Het postadres van CIMI is postbus 150, 2260 AD Leidschendam.

CIMI zal voorlopig bestaan uit drie aan elkaar gerelateerde systemen:

- CIMIBRON, een verwijssysteem naar bronhouders op milieugebied;
 - CIMILIT, een informatiesysteem voor literatuur op milieugebied;
 - CIMION, een informatiesysteem voor lopend milieu-onderzoek.
- Met de ontwikkeling van CIMIBRON is het eerst begonnen: het prototype wordt thans in de praktijk beproefd. Via CIMIBRON zullen vragenstellers gericht worden doorverwezen naar de bronhouder die over de gezochte informatie beschikt. Het prototype CIMIBRON omvat thans ca. 25 bronhouders.

CIMIBRON is bestemd voor een breed publiek: eenieder met beroepsmatige of particuliere belangstelling voor milieuzaken kan contact opnemen met één van de bij het CIMI-bureau aanwezige milieudeskundigen. Deze zal in eerste instantie trachten de vraag te beantwoorden met behulp van het geautomatiseerde informatiesysteem. Het zoeken in het CIMIBRON-bestand geschiedt via een lijst van 6.000 trefwoorden.

MARC JANSSEN

Plannen voor nieuwe golfterreinen stapelen zich op

LEIDEN - De plannen voor een verdubbeling van het aantal golfbanen tot het jaar 2000 zijn ook in de duinen goed merkbaar. In vrijwel elke regio van het duingebied bestaan plannen voor de aanleg van golfterreinen, waarvan een aantal door gemeentebesturen van harte wordt ondersteund.

De aanleg van de golfbanen in een duinterrein brengt aanzienlijke verarming van de vegetatie met zich mee door het inzaaien van grassoorten, bemesting, begroeiing en betreding. Het is van belang bij het bepalen van de gevolgen van de aanleg van een golfterrein dat gekeken wordt naar de ontwikkelingsmogelijkheden van een duingebied, indien een natuurgericht beheer zou worden gevoerd. Een bestaande aantasting van een duinterrein mag geen reden zijn dit te gebruiken voor de golfsport. Gelukkig is het niet nodig golfterreinen aan te leggen ten koste van natuurgebied. Daarbuiten zijn voldoende mogelijkheden aanwezig, getuige bijvoorbeeld de recente beslissing in Westwoud (N-Holland) een vuilnisbelt in te richten tot golfbaan. Ook zijn de afgelopen jaren in Wassenaar en Aerdenhout nieuwe golfterreinen aangelegd, buiten de duinen.

Aan de provinciale besturen derhalve de taak om te zorgen dat gemeentebesturen niet overgaan tot de aanleg van golfterreinen in het duingebied.

CHARLES VAN SCHAİK

Loodverontreiniging Zwanenwater door schietbaan

CALLANTSOOG - In een terrein tegen de Schinkeldijk, aan de noordrand van het Zwanenwater is onlangs een loodverontreiniging aan het licht gekomen. Tijdens een onderzoek door de Landbouwhogeschool Wageningen is dit metaal gevonden in de bodem, in regenwormen en veldmuizen. Het lood is in de jaren zestig door aanwezigheid van een kleiduivenschietbaan in dit duinterrein terecht gekomen.

In een gebied van 5 ha zijn verontreinigingen aangetroffen. Momenteel is een saneringsonderzoek gaande. Op de plaatsen met de hoogste loodconcentratie is

het noodzakelijk de bovenste 7-8 cm van de bodem te verwijderen. Gelukkig zal dit beperkt blijven tot enkele plekken in het droge duin.

Dit onderzoek toont wederom aan, dat het gebruik van de huidige en de aanleg van nieuwe kleiduivenschietbanen aan een kritische beschouwing moet worden onderworpen, gezien de gevolgen voor het milieu.

CHARLES VAN SCHAİK

Bungalowpark Zandvoort ten koste van duingebied

ZANDVOORT - De gemeente Zandvoort zet haast achter de uitvoering van een plan voor een bungalowpark aan de noordgrens, tussen circuit en bebouwing. Door middel van een artikel-19-procedure willen B & W drie bestemmingsplannen wijzigen en een nieuwe vervaardigen. Een caravancamping zal verplaatst moeten worden naar het noordelijke duingebied het "Roggeveld". Ook hier wordt een recent bestemmingsplan d.m.v. een artikel-19-procedure gewijzigd. Tegen beide plannen heeft de Stichting Duinbehoud bezwaar aangetekend. Niet vanwege de recreatieve ontwikkeling als zodanig, maar tegen de grootschalige opzet, die de verhuizing van de bestaande camping tot gevolg heeft. Dit betekent dubbele aantasting van het Zandvoortse duingebied: zowel door verhoogde recreatiedruk als door de nieuw aan te leggen camping. Ook de provincie wil geen camping in het Roggeveld. Duinbehoud heeft ook bezwaar aangetekend tegen de gevolgde procedure. Een volledige bestemmingsplanprocedure zou - gezien de grootschaligheid van het plan - de enige juiste zijn.

CHARLES VAN SCHAİK

Geen nieuwe bebouwing in Noordwijkse Zuidduinen

NOORDWIJK - De Raad van State heeft de Stichting Duinbehoud in het gelijk gesteld in haar beroep tegen het mogelijk maken van nieuwe bebouwing aan de rand van de villawijk Zuidduinen, grenzend aan de Coepelduinen. Deze uitspraak is gedaan in de bestemmingsplanprocedure, waarin Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hun goedkeuring hadden onthouden aan de bestemming "natuur" aan een stuk duinterrein. Door de uitspraak van de Raad van State is het besluit van G.S. vernietigd.

ALBERT SALMAN

Uitbreiding waterwinning in Solleveld

DEN HAAG - Binnenkort zal begonnen worden met de uitbreidingswerkzaamheden in het waterwingebied Solleveld. Hiervoor hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland onlangs toestemming gegeven. De eerste fase - aanleg van een aantal nieuwe puttenreeksen - moet vóór het broedseizoen 1987 gereed zijn. De uitbreiding is conform de hernieuwde vergunning die in 1983 door minister Winsemius is verleend.

Het is te betreuren dat een mogelijke beperking van de onttrekking in het zuidelijk deel van dit waterwingebied niet in de plannen is opgenomen. Hier zou herstel kunnen optreden indien de waterwinning zich in het noordelijk gedeelte concentreert. Verwacht mag worden dat dit aan de orde zal komen in de provinciale werkgroep die zich - conform het Lange Termijnbeleid - bezig gaat houden met de beperking van de oppervlakte-infiltratie in het duingebied van de provincie.

CHARLES VAN SCHAİK

Vorbereidingsbesluit Katwijk

KATWIJK - De gemeenteraad heeft in november besloten een nieuw bestemmingsplan te gaan voorbereiden voor de noordelijke helft van Berkheide. Met dit zgn. Voorbereidingsbesluit is een vergunningenstelsel van kracht geworden, dat bescherming biedt tegen allerlei ingrepen in de duinen. Anderhalf jaar geleden had de Stichting Duinbehoud hierom al gevraagd met het oog op werkzaamheden voor de uitbreiding van de waterwinning door de LDM. Hoewel deze werkzaamheden ongehinderd konden plaatsvinden, is de Stichting toch blij met het nieuwe voorbereidingsbesluit. Zij hoopt dat de gemeente Wassenaar het Katwijkse voorbeeld spoedig zal volgen, want de Wassenaarse duinen zijn nu al een jaar volstrekt onvoldoende beschermd.

ALBERT SALMAN

Strandvlakte IJmuiden: milieu-effektrapport gewenst

VELSEN - De plannen die ter tafel liggen voor de strandvlakte bij IJmuiden zijn dermate grootschalig, dat een Milieu-Effekt Rapport voor het vervaardigen van het bestemmingsplan zeer gewenst is. Indien de uitwerking van de Wet op de milieu-effektrapportage reeds van kracht was, zou het bestemmingsplan dan wel delen erva-

mer-plichtig zijn. Helaas is de wettelijke verplichting nog niet van kracht. Provinciale Staten kunnen echter wel in het in januari te behandelen Streekplan Amsterdam-Noordzeekanaalgebied doen opnemen dat de gemeente Velsen een MER voor het strandvlakte-plan vervaardigt. Gedeputeerde Staten kunnen goedkeuring

aan een bestemmingsplan onthouden indien zij zich niet in de totstandkoming ervan niet kunnen vinden. De Stichting Duinbehoud heeft Provinciale Staten verzocht via het streekplan op een MER aan te dringen.

CHARLES VAN SCHAİK